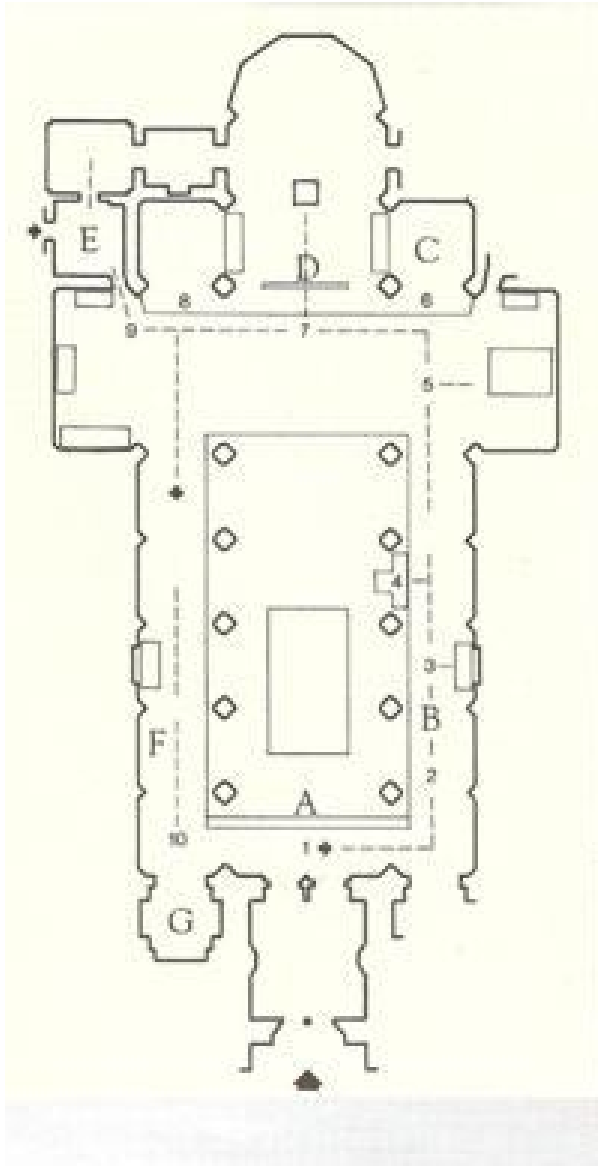

RONDLEIDING IN DE MAGDALENAKERK

BELANGRIJKSTE HISTORISCHE BEZIENSWAARDIGHEDEN

De wandeling begint aan het inkomportaal en gaat de rechter zijbeuk in.

1.

Van hieruit heeft men een goed zicht op de **kerkruimte**, opgebouwd op basis van een systeem van vierkantmodules met een zijde van 5,029 m. of een Engelse *rod, pole of perch*. Zo beslaan de traveeën in de zijbeuken telkens één maateenheid en heeft het vertikaal kwadraat onder de triomfbalk de grootte van vier modules. Opvallend in het klassiek aandoend perspectief zijn de tegen de pijlers aanleunende kaarsenhouders met de kleine **engelenfiguren** die a.h.w. een lichtende erehaag vormen op de weg naar voren en hiermee een huiselijke horizontaliteit creëren. Zulke vertrouwenwekkende accenten zal men overal in de kerk, vooral in de sculpturen, terugvinden.

2.

In beide zijbeuken valt de oude **kruisweg** op. Het in veertien staties voorgesteld beeldverhaal van Jezus' lijdensweg maakte en maakt de kerkomgang tot een verhaal met alle mogelijke associaties met actuele toestanden en gebeurtenissen. De staties spelen zich af voor een Brugs aandoende achtergrond. De typische T(au)-vorm van het kruis wijst op de franciscaanse traditie. De beelden dateren van 1873 en zijn het werk van Frans De Vriendt uit Borgerhout.

Omkijkend kan men, boven de stookinstallatie naast de toren, nog net de door de familie Demonie geschonken en in het Atelier Grossé vervaardigde **glasramen** zien met de heiligen Anna, Godelieve, Alida en Elisabeth. Het ontbreekt deze kerk inderdaad niet aan vrouwelijke heiligen.

3.

Typische (in onbruik geraakte) meubelen in katholieke kerken zijn de **biechtstoelen**. Hierin, geknield aan de zijkant, placht de gelovige voor God zijn tekortkomingen te belijden en kreeg hiervoor via de in het middenstuk zetelende biechtvader vergiffenis. Discretie en privacy werden door de functionele constructie gewaarborgd. De vier identieke biechtstoelen, verspreid in de kerkruimte, zijn van Antoon Verbeke, die ook de kansel en de koorgestoelten op zijn naam heeft staan. Het houtsnijwerk is van een zekere Loosveld uit Ieper.

4.

De **kansel** of **preekstoel** werd geplaatst in 1873. De bovenbouw met het klankbord is verdwenen. Op de drie flanken van de kuip ziet men rechts de *Prediking van Johannes de Doper*, in het midden *Jezus tussen de Schriftgeleerden* en links *de Bergrede*. De afgeschuinde hoeken dragen de vier evangelisten Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes.

5.

In het rechter transept staat sinds 2001 het **orgel**, vervaardigd door Pierre Schyven in 1873. Oorpronkelijk stond het op het doksaal, maar werd in 1985, na herstelling en renovatie door Fr. Loncke, ter vervanging van het verdwenen hoofdaltaar in het hoogkoor gezet, vanwaar het dan weer naar zijn huidige plaats verhuisde. Het orgel heeft een *romantische signatuur* en wordt door kenners erg gewaardeerd. Bezijden ziet men nog het overgebleven **zijaltaar**, toegewijd aan de heilige Antonius, wiens beeld in de middennis staat. Het onderfront van het altaar geeft een idee van de oorspronkelijke polychromie. In het **grote glasraam** achter het orgel, een geschenk uit 1910 van de grote weldoener Marie-Thérèse Haessebroucq, ziet men medaillons met voorstellingen uit het leven van Magdalena.

6.

Het rechter zijkoor fungeert als doopkapel. De **doopvont** werd uitgevoerd door Karel Geerts en is een gift van de Engelse edelman Charles Eyre, wiens wapen en spreuk in de achthoekige vloersokkel staan. Het deksel draagt een fijne kopersculptuur met de voorstelling van Jezus' doopsel. Er staat ook een houten **lezenaar** met een opwiekende arend die een draak te pakken heeft. Het **glasraam** -een geschenk van freule Rapaert de Grass- stelt de *Boodschap van de Engel aan Maria* voor, wat wijst op de oorspronkelijke functie van deze ruimte als Mariakapel.

7.

Wij houden stil voor de **communiebank**, zo genoemd omdat hier destijds de Hostie vanuit het priesterkoor aan de knielende gelovigen werd uitgereikt. Het is een indrukwekkend geheel, gesneden door Louis van Nieuwenhuysen en geschonken door het echtpaar Kervyn van Zuylen. De doorlopende tekst luidt: *Ik ben het levende brood die uit den hemel gedaeld ben. Zoo iemand van dit brood eet zal in der eeuwigheid leven. O heilige maelyd in welk Christus genut, de gedachtenis van zyn lyden gevierd, de ziele met gratiën vervuld en ten onderpand gegeven wordt in de toekomstige glorie.* Boven de communiebank overspant de **triumfbalk** de ruimte. Hij draagt de traditionele calvariebergscène met de Gekruisigde, Maria en Johannes, en onderaan tegen de frontale verhoging aan, twee dartele dieren. Samen met de naar de naar links en rechts wegvlochtende Adam en Eva en de onderaan zwevende engel met vlammen zwaard betekent deze voorstelling de verlossing van de door kwaad en geweld geteisterde mensheid door het offer van Jezus. De tekst maant tegenstanders aan voor het kruis van de Heer te vluchten, want *de leeuw van Juda en de wortel van David hebben gezegevierd.*

Beneden aan de hoeken van het koor staan de twee **kerkpatroonheiligen**, links Magdalena, rechts Katharina.

Het koor mist het oude hoofdaltaar maar bevat nog het oorspronkelijk **koorgestoelte** en vijf **glasramen**. De middelste drie, uit het atelier van Samuël Coucke, zijn giften van de graaf en gravin Molès de Bailly. In het midden staat de gravin afgebeeld met haar patrones Sylvia, rechts de graaf met Sint Dionysius, links de in 1862 regerende paus Pius IX met Sint Petrus. De twee uiterste ramen, in 1901 geschonken door juffrouw Haessebroucq en gemaakt in het atelier Dobbelaere, tonen rechts de heilige Henricus en Mathilde, links de heilige Magdalena en Augustinus. Om de muur onder de glasramen leest men de tekst i.v.m. Magdalena: *Haar werd veel vergeven omdat zij veel heeft bemind.* Boven de zijdeuren ziet men nog een paar **driehoeksramen** met links de heilige Franciscus en rechts de heilige Clementius.

Omkijkend in het kerkschip valt de mooi geproportioneerde **portaalpartij** op en boven de balustrade van het doksaal straalt het **torenglasraam** ons tegen met koning David en de heilige Cecilia.

8.

De twee ontbrekende middendeuren van de communiebank vind men terug als frontpaneel van het **Sacramentsaltaar** in het linker zijkoor. Erboven hangt een 100-jaar oude geborduurde **processiebanier** uit het atelier Grossé. Het **glasraam** toont *Jesus als kindervriend*. Er staan ook een verfijnd uitgewerkt **processiekruis**, een juweel van een **lezenaar** en verscheidene bijpassende neogotische **kandelaars**.

9.

In het linker transept ziet men het tweede overgebleven **neogotisch altaar** van Louis van Nieuwenhuysen, toegewijd aan de heilige Jozef, wiens delicaat gesneden beeld in de middennis staat. Behalve een ietwat veloren geplaatst **koorgestoelte** kan men er nog het **glasraam** bewonderen. Het is de tegenhanger van dat aan de overkant en van dezelfde schenkster, ditmaal met scènes uit het leven van Christus.

10.

Onze wandeling beëindigend langs de linker zijbeuk, zien wij er (de eerste zeven staties) van de **kruisweg** en aan het einde de vroegere doopkapel, afgesloten met een elegant smeedijzeren **hekken**. De **ramen** van de kapel, weer van juffrouw Haessebroucq en uit het atelier Grossé, tonen de *Doop van Jezus in de Jordaan* en de *Doop van de Ethiopische hoveling door Philippus*.